

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din; za inozemstvo: 210 din. — Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 102.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 10. septembra 1937

Cena posamezni številki din 1'50

Po tujski sezoni

Nobenega dvoma ni, da je bila letošnja tajska sezona mnogo slabša ko lanska. V vsakem kraju navajajo druge vzroke za nazadovanje tajskega prometa, vendar pa se v vseh strinjajo v enem, da je bila devalvacija tujih valut najtežji udarec, ki je mogel zadeti naše turistične kraje. Ta devalvacija je povzročila, da je prenehala biti Jugoslavija ena najcenejših tujskih držav in da zato ni mogla več tako uspešno konkurirati italijanskim letoviščem kakor prejšnja leta.

Čeprav ni dvoma, da je devalvacija lire, Kč, franka zelo vplivala na naš tujski promet, vendar pa devalvacija le še ni edini razlog nazadovanja tajskega prometa. To nam dokazuje Avstrija. Nič manj ko za naš je bila tudi za avstrijski tujski promet nevarna devalvacija tujih valut, toda v Avstriji kljub temu ni tujski promet padel, temveč celo napredoval. Statistične številke o avstrijskem tujem prometu namreč pravijo, da je bilo letos v juliju za 31.606 več tujcev ko v lanskem in je njih skupno število naraslo na 408.636. To dokazuje, da je bilo mogoče premagati tudi slabe posledice devalvacije, seveda pa je treba to tudi resno hoteti.

Poročila iz Avstrije pravijo, da je Avstrija dosegla ta uspeh predvsem zaradi Salzburga in avtomobilske ceste na Veliki Klek. Slavnostne igre v Salzburgu so zlasti za Angleže nad vse privlačne, zlasti še zaradi razmer v Nemčiji. Senzacija za tujce pa je tudi avtomobilska vožnja na Veliki Klek. In zato so tujci prihajali v Avstrijo in Avstriji devalvacija valut ni škodovala. Z drugimi besedami pa se pravi to, da je Avstrija premagala vse ovire tajskega prometa, ker se je potrudila, da tujcu nekaj nudi in je v ta namen žrtvovala milijone in milijone. Ker pa jih je žrtvovala, jih je dobila tudi nazaj in tako je znal aktivni saldo avstrijskega tajskega prometa lani 200 milijonov šilingov ali skoraj dve milijardi dinarjev.

Kar se je izkazalo dobro za Avstrijo, to mora biti koristno tudi za nas in zato znova ponavljamo svoje opozorilo, da ni računati na dvig tajskega prometa, dokler se ne potrudimo, da bomo tujcu poleg naravnih krasot nudili še nekaj drugega. In kaj moramo predvsem nuditi, tudi to kaže avstrijski primer prepričljivo.

Najprej je treba napraviti tujen potovanje v Jugoslavijo in po Jugoslaviji udobno. Ko pa pride tujec v Jugoslavijo, mu je treba nuditi tudi nekaj duševnega razvedrila. Cesta na Veliki Klek in slavnostne igre v Salzburgu. Za naš primer bi se to reklo: lepo avtomobilsko cesto od avstrijske meje pa do morja in slavnostne igre v Ljubljani ali katerem drugem mestu, če je namreč kje v Jugoslaviji mesto, ki bi bilo za to bolj pripravno.

Ali pa mi to delamo? Nekaj se res v tej smeri dela, toda tako malo, da nihče od nas ne ve, če bo dočkal otvoritve velike avtomobilske ceste od Podkorenskega sedla do Sušaka in od St. Ilje do Ljubljane. Čisto mali odseki teh cest se danes šele modernizirajo in če gre v tem tempu naprej, bo treba v tistem hipu, ko bodo zad-

nji odseki teh cest popravljani, začeti s popraviljem najprej zgrajenih cestnih odsekov.

Zgradnja velike avtomobilske ceste je pri nas tembolj nujna, ker tudi naše železnice ne ustrezajo več tujskemu prometu. Zveze so slabe in nezadostne, kratke železniške zveze z morjem pa niti nimamo. Motornih vlakov v Sloveniji sploh ne poznamo, prav tako ne elektrificiranih železnic. Le redki so vagoni z električno razsvetljavo, poleg tega pa vozijo naši vlaki vedno počasneje in so vse prej, kakor udobni. Potovanje v Jugoslavijo zato ni nobena prijetnost

in ni se čuditi, če tujci čutijo vedno manj veselja za potovanje v Jugoslavijo.

Se bolj žalostno pa je z drugim pogojem za razmah tajskega prometa. Tujcu absolutno ne nudimo prav nobenega duševnega razvedrila. Ljubljana je v mesecih največje tajske sezone skoraj čisto mrtva, da mora tujec pobegniti pred tem dolgočasjem. Sezona v Ljubljani šele oživi, ko se otvori jesenski velesejem, ko je tajske sezone za naše kraje že konec. Nič ne pomaga! Odločiti se bo treba za resne napore, če hočemo, da se razvije pri nas tujski promet. Slovenija pa more pričakovati zboljšanje svojega gospodarskega stanja skoraj le od tajskega prometa. Slavnostne igre v Ljubljani morajo postati resničnost ali pa nikdar ne postanemo dežela tajskega prometa.

Investirati treba denar, da se dežela usposobi za tujski promet. Zavedajmo se že enkrat, da danes Slovenija za tujski promet še ni usposobljena in da je v tem eden glavnih vzrokov, če nam tajska sezona ne daje tega, kar bi nam mogla dati in kar bi potrebovali. Zastonj ni nič na svetu in tudi tujski promet ne!

taksa povečala na 177.522 din. Posledica tega je bila, da so postali inserati vedno dražji in da se njih število nikakor ne more dvigniti na prejšnjo višino. Nadaljnja posledica tega pa je, da tudi država in banovina nimata od inseratov onega dohodka, kakor sta pričakovale. Kajti tudi glede te takse velja, da je njen donos predvsem odvisen od števila inseratov. Čim več je teh, tem več bo plačane takse, čim manj pa je inseratov, tem manj bo plačane tudi takse. Zato bi bilo le v korist državi, če bi inseratno takso znižala.

Kraljica Marija na velesejmu

Živo zanimanje Nj. Vel. kraljice Marije za novinarsko razstavo

V četrtek dopoldne so doživeli slovenski novinarji za svojo uspešno razstavo z obiskom Nj. Vel. kraljice Marije tudi najvišje priznanje.

Z Bleda se je pripeljala kraljica Marija v spremstvu svoje sošolke gđe. Cresswell in svojega adjutanta ob 11. dop. na velesejem, kjer so jo pričakovali zastopniki oblasti, velesejske uprave in novinarji ter velika množica ljudstva, ki je navdušeno pozdravljala svojo kraljico. Med drugimi so pričakovali kraljico dvorna dama Franja Tavčarjeva, minister dr. Krek, general Dodić, podban dr. Majcen, župan dr. Adlešič, predsednik velesejma Fran Bonač in direktor dr. Dular ter delegacija novinarjev s predsednikom Virantom na čelu.

Ko je kraljica izstopila iz avtomobila, jo je najprej pozdravil predsednik Bonač, se ji zahvalil za obisk ter ji izročil krasen šopek. Nato so bili Nj. Vel. kraljici predstavljeni vsi zastopniki oblasti ter člani novinarske delegacije.

Takoj po sprejemu je odšla kraljica Marija v spremstvu predsednika velesejma Fr. Bonača, predsednika novinarske organizacije Stanka Viranta ter ministra doktorja Kreka v glavni paviljon novinarske razstave. Nj. Vel. kraljica Marija je kazala živo zanimanje za razstavljene predmete ter se v zgodovinskem oddelku zlasti zanimala za Vodnikove »Novice«, Herrleinove slike Ljubljane, Bleiweisove »Novice«, »Slovenijo« in »Edinost«. V vsakem oddelku so tolažili kraljici razstavljene predmete organizatorji posameznih oddelkov. Posebno pozornost je posvetila kraljica Marija oddelku tiska Slovencev v tujini, ženskemu tisku, »Avali« in Narodni tiskarni ter Blasnikovi tiskarni. Tu so vzbudili posebno pozornost zbrani spisi Iv. Cankarja, litografirana izdaja »Gorskega Vjence«, Baragova indijanska knjiga in slike slovenskih narodnih noš.

Iz paviljona »J« je odšla nato kraljica Marija v paviljon »N«, kjer je nameščena tiskarna »Ljub-

ljanskih Novic«. Pri vходу je pozdravil Nj. Vel. kraljico urednik »Ljub. Novic« Gmajner ter ji izročil doslej izšle številke razstavnega dnevnika. Kraljica Marija si je ogledala razne stroje, se zaustavila pri sokolskem tisku in nato odšla v paviljon »M«, kjer so vzbudile razstavljene slike ter končnice panjev njeno posebno pozornost. Po ogledu klišarne in paviljona Jugoslovanske tiskarne je kraljica Marija obiskala še druge velesejske paviljone ter se zlasti dolgo zamudila na razstavi likovne umetnosti in razstavi cvetlic. Z obiskom razstave »Materi za otroka« je bil zaključen obisk velesejma in Nj. Vel. kraljica Marija se je med glasnim pozdravljanjem množice odpeljala nazaj na Bled.

Kakor novinarji in velesejska uprava, tako je tudi vsa slovenska javnost globoko hvaležna Nj. Vel. kraljici Mariji za pozornost, ki jo vedno izkazuje slovenskim kulturnim stremljenjem.

Živela kraljica Marija!

Inserati in razvoj gospodarskega življenja

Dve poučni tabeli v inseratnem oddelku novinarske razstave

Zadnjič smo opozorili na tabelo, ki jo je razstavil na novinarski razstavi »Službeni list«. Tabela je navajala, koliko dražb, konkurzov, prisilnih poravnjav ter vpisov v trgovinski in zadružni register je objavil »Službeni list« od preobrata dalje. Iz tabele je bil jasno razviden ves razvoj našega gospodarstva od preobrata dalje. Tako se je videlo, kako je bilo takoj po preobratu gospodarsko stanje zelo ugodno. Konkurzov skoraj ni bilo, prav tako le malo dražb, dočim je bilo vpisov v trgovinski register zelo mnogo. Potem je prišla deflacijska kriza in konkurzi so narasli, dražb je bilo vedno več, vpisov pa vedno manj. Ko pa se je gospodarstvo od te krize opomoglo, se je začelo zopet zboljšanje in doseglo do jeseni 1931 svojo najvišjo konjunkturo, nakar je nastal strahovit padec, od katerega se slovensko gospodarstvo še do danes ni opomoglo. Tudi to žalostno dejstvo je iz tabele »Službenega lista« jasno razvidno.

Skoraj popolnoma isto sliko nudi tudi diagram, ki je razstavljen

v izvrstno organiziranem inseratnem oddelku novinarske razstave. Diagram nam kaže razvoj inseratov v slovenskih dnevnikih od leta 1918. dalje.

Nazorno vidimo, kako se je število inseratov od l. 1918. stalno dvigalo in kako je po l. 1931. začelo nevzdržno padati in kako se je šele v l. 1936. zopet nekoliko dvignilo.

L. 1918. je bilo v obeh slovenskih dnevnikih objavljenih skoraj 4000 inseratov, v l. 1921. do 1922. že nad 10.000, v konjunktornem letu 1929. 20.000 in l. 1930. celo 24.000 inseratov. Kriza l. 1931. je pritisnila to število navzdol za 4000 na 20.000, l. 1932. jih je bilo le še 17.000, l. 1933. 13.500, l. 1934. samo 9500 in šele v l. 1936. se je dvignilo nekaj nad 10.000. Te številke jasno pričajo, da v Sloveniji o zboljanju še ne moremo prav govoriti in da smo daleč še od let pred deflacijsko krizo in da so torej slavošpevi o zbolšanem gospodarskem položaju za Slovenijo čisto neumestni.

Nič manj zanimiva ko ta dia-

gram je tabela, ki je razstavljena v že omenjenem inseratnem oddelku in ki dokazuje, da je

taksa za inserate mnogo previsoka.

Že preje navedene številke dokazujejo, da je število inseratov stalno padalo. Zato se je naravno tudi dohodek listov od inseratov stalno krčil. Kljub temu pa so morali plačevati listi vedno višjo takso za inserate, ker se odločujoči v Beogradu sploh niso hoteli ozirati na nazadovanje časopisnih inseratov. In tako se je zgodilo, da je bilo inseratov vedno manj, taksa pa vedno več, kakor kaže naslednja tabela:

leta	vseh inseratov	din
1933.	100.010	85.139
1934.	73.652	312.751
1935.	72.432	489.360
1936.	72.744	532.563

Leta 1935. je prišla namreč k državnim taksi v višini 364.671 din še banovinska taksa v višini 124 tisoč 689 din, leta 1936. pa se je državna taksa znižala na 355.041 dinarjev, zato pa se je banovinska

Trgovinski odsek Zbornice za TOI

je imel pod predsedstvom svojega načelnika g. Smrkolja v četrtek dopoldne daljša seja. Uvodno poročilo je podal predsednik oddelka Smrkolj, ki je med drugim sporočil, da je trg. ministarstvo odobrilo spremembo pravil v smislu sklepa zadnje plenarne seje. Podrobno je nadalje poročal o uspehu intervencije pri trg. ministru dr. Vrbaniću o raznih trgovskih zadevah. Končno je poročal tudi o delovanju socialno političnega oddelka Zbornice.

Zbornični tajnik dr. Pless pa je podal nato poročilo o drugih tekočih zadevah ter o delu zborničnega urada po zadnji plenarni seji. Obe poročili je odsek odobril.

Nato je prešel odsek na ostale točke dnevnega reda. Razprava pri posameznih točkah je pokazala lepo soglasnost oddelka. Podrobnejše poročilo o seji še priobčimo.

Širša seja Trg. dobrodelnega društva »Pomoč«,

reg. pom. blag. v Ljubljani bo v petek dne 10. septembra ob 8. uri zvečer v Ljubljani, Trgovski dom.

Dnevni red:

1. Poročilo predsedstva.
 2. Sprejem novih članov.
 3. Izbris članov.
 4. Poročilo o društvenem delovanju.
 5. Slučajnosti.
- Po sklepu našega zadnjega občnega zbora sme prisostvovati seji vsak član društva.

Odbor

Zagrebčani pozdravljajo imenovanje inž. Šnelerja

Za pomočnika prometnega ministra je bil imenovan dosedanji direktor zagrebske železniške direkcije inž. Mate Šneler. Zagrebški listi zelo toplo pozdravljajo imenovanje inž. Šnelerja ter navajajo njegove številne zasluge za zboljšanje železniškega prometa v Zagrebu. Tako je bilo zgrajenih v Zagrebu po zaslugi inž. Šnelerja več podvozov ter se je s tem bistveno olajšal cestni promet v Zagrebu. Po zaslugi inž. Šnelerja se je začel graditi tudi novi veliki železniški most čez Savo. Pred kratkim pa se je začela modernizacija zagrebskega glavnega kolodvora. Poleg tega pa je bila izvršena cela vrsta manjših del. Vsa ta dela pa je mogel izvesti inženir Šneler, čeprav se ni mogel opirati na razne politične faktorje, temveč je dosegel uspehe le na podlagi svojih strokovnih argumentov. Kako lepo bi bilo, če bi mogli tudi mi v Ljubljani izrehati podobna priznanja.

Pomen hranilnic za gospodarstvo in za državo

Kako so organizirane češkoslovaške hranilnice

Že večkrat smo imeli priliko, da smo opozorili na vzorno organizacijo hranilništva na Češkoslovaškem. Na pred kratkim zaključeni kongres slovenskih hranilnic v Zagrebu je prišla tudi močna delegacija češkoslovaških hranilnic in »Jugoslovanski Lloyd« je uporabil to priliko, da je zastavil članom te delegacije več vprašanj o organizaciji in delu čl. hranilnic. Med drugim je naprosil tudi gl. direktorja Zveze čl. hranilnic g. Wilda za razna pojasnila. Tako mu je postavil naslednja vprašanja:

Kakšna je vloga hranilnic v češkoslovaškem narodnem gospodarstvu? Koliko je hranilnic in s kakšnim kapitalom razpolagajo? Kakšen je njihov pomen za javni, zlasti pa za državni kredit?

Na ta vprašanja je odgovoril g. Wild naslednje:

Češkoslovaške hranilnice imajo velik pomen za dolgoročni javni in zasebni kredit, to je za občine, okraje, pokrajine in državo.

Skupno je na Češkoslovaškem 351 hranilnic, ki imajo skupno okoli 20 milijard Kč vlog na hranilne knjižice.

Od vseh 55 milijard čl. vlog, kolikor jih je v državi, je v rokah hranilnic 35% vlog. Te so naložene v dolgoročne hipotekarne kredite (povprečno na 35 let) za 9 milijard Kč, t. j. 40%, v občinski posojila za 2 in pol milijarde ali za približno 10%, v državne vrednostne papirje za 6 milijard Kč ali za 30%. Od hipotekarnih posojil pride za približno 2 milijardi na kmetijska posojila, ostanek pa na posojila za gradnjo stanovanjskih in drugih hiš. Od celotnega državnega dolgoročnega dolga je samo v rokah hranilnic nad 25% vseh obveznic. Vsaka državna kreditna akcija se izvršuje v glavnem s sodelovanjem hranilnic.

Nadaljnja vprašanja: Ali uživajo hranilnice posebne privilegije in ugodnosti od države? Kaj je vzrok napredka in razvoja Vaših hranilnic?

Dr. Wild: Naš hranilniški zakon ščiti ime »hranilnica« in »hranilna knjižica«. Predvsem in v največji meri se nalaga pupilarni denar v hranilnice, in sicer brez vsakega omejevanja. Državno nadzorstvo kaže veliko razumevanje za hranilnice in brani pravice hranilnic. Uradna revizijska in interesna organizacija »Zveza čl. hranilnic« se zaslужuje o vseh uradnih in vladnih predlogih. Vodilni faktorji Zveze živo sodelujejo z vlado, zlasti pa s finančnim ministrstvom, zlasti pri vseh državnih transakcijah. Hranilnice imajo svoje zastopnike v vseh gospodarskih posvetovalnih odborih in javnih ustanovah kakor v Narodni banki, svetlu za denarništvo, Reeskontnem in lombardnem zavodu in drugih. Zupanje v hranilnice in njih predvidno dajanje posojil ter zlasti še pkoliščina, da so mogle hranilnice vedno izplačevati vloge, vse to je pripomoglo, da najširši sloji prebivalstva nalagajo v hranilnice

PERZIJSKE PREPROGE

Največja zaloga popolnoma novih prvovrstnih predvojnih, kakor tudi specialnih Antiqui komadov

Najsolidnejše cene

Priporoča se domača tvrdka

ANTE GRGIĆ - Damask

stalno zapriseženi veččak kr. okrožnega sodišča

Velesejem paviljon F - Koja št. 155-161

svoje prihranke brez vsakega oklepanja.

Naslednje vprašanje: Kako postopajo državni denarni zavodi proti občinskim hranilnicam in kako je organizirana delitev dela med depozitnimi in kreditnimi ustanovami pri Vas in katero mesto pripada pri tem občinskim hranilnicam?

Dr. Wild: Odnosaji med denarnimi ustanovami so določeni v glavnem z njihovimi nalogami. Hranilnice dajejo v prvi vrsti dolgoročno posojila zasebnikom in občinam, zadruga kratkoročna posojila, deželne hipotekarne banke pa v glavnem dolgoročne emisijske kredite občinam, zadrugam in podobnim ustanovam, banke pa trgovske in industrijske kredite. Na ta način je kreditno delovanje razdeljeno. Na vloge morejo dajati hranilnice in zadruga nekoliko višje obresti kakor delniške in deželne banke ter je s tem konkurenca ublažena. Poštna hranilnica, kot edina državna denarna ustanova, more na vloge plačevati samo za pol odstotka nižje obresti kakor so obresti občinskih posojil. Vsi denarni zavodi sodelujejo v vrhovni poluradni organizaciji, tako imenovanem svetu za denarništvo, v katerem je zastopnik vsake skupine. Vlada je za mnoge stvari zavezana, da zasliši ta svet, vedno pa se ozira na njegovo mnenje.

Novo vprašanje: Ali vam je znan predlog naše uredbe o samoupravnih hranilnicah? Ali ste mnenja, da bi mogli na njegovi podlagi z uspehom razviti svoje prizadevanje, da se okrepi organizacija varčevanja in s tem ustvari večje blagostanje v deželi? Katera so vaša najvažnejša določila za poslovanje vaših občinskih hranilnic?

Dr. Wild: Znan mi je vaš predlog uredbe ter smatram, da bi bilo koristno, če bi se še bolj približal češkoslovaškemu in poljskemu hranilniškemu zakonu zlasti glede dolgoročnih posojil. Hitra izdaja dobrega in modernega zakona ne bi koristila samo hranilnicam, temveč tudi vsemu gospodarskemu življenju naroda. Češkoslovaška vlada je takoj razumela važnost

hranilnic ter je zato že l. 1920. izdala hranilniški zakon, na podlagi katerega so se uspešno razvijale naše zadruga ter od takrat svoje vloge za nekajkrat pomnožile. S tem je bilo hranilnicam omogočeno, da so mogle pomagati pri odstranjevanju vojnih škod, pri zatiranju stanovanjske krize, da so mogle podpirati mesta in trge ter uvesti dolgoročne hipotekarne kredite. V zadnjih letih so hranilnice s ceneni krediti ublažile gospodarsko krizo, zlasti pa so pomagale državi s ceneni dolgoročni krediti pri izvrševanju njenih poslov.

Zadnje vprašanje: V čem je smisel in kakšno korist pričakujete od sodelovanja naših združenih (češkoslovaških, poljskih in jugoslovanskih) hranilnic?

Dr. Wild: Smisel Zveze slovenskih hranilnic vidim tako v organizacijskem kot tudi v osebnem pogledu. S spoznavanjem hranilniških sistemov v raznih deželah se omogoča primerjanje in zbiranje najboljšega. Osebnosti pa omogočajo boljše medsebojno razumevanje, kar je danes zelo potrebno. Samo po sebi se razume, da hranilnice Jugoslavije, Poljske in Češkoslovaške še nadalje goje svoje predvojne zveze in kar je tudi povzročilo, da se je l. 1931. ustanovila Zveza slovenskih hranilnic. Rezultati tega skupnega dela nas morejo le zadovoljiti, in sicer v obe smeri.

K tem lepim in tudi poučnim izvajanjem češkoslovaškega strokovnjaka dodajamo samo eno željo, da bi namreč tudi naši odločujoči krogi natančno prečitali to izjavo in potem tudi po njej ravnali. Zlasti pa bi želeli, da bi spoznali, kako silno je škodljivo za državo in za ves narod, če državni privilegirani denarni zavodi delajo popolnoma nepotrebno konkurenco zasebnim in če odvzemajo hranilnicam pupilarni denar, ki ga vrhu tega državni denarni zavodi itak ne znajo dobro uporabiti. Čas bi bil, da že enkrat to spoznanje prodre tudi na vodilnih mestih!

Ščitite domače obrtnike!

Dancing Bafe v Ljubljani nepotreben

Sredi tega meseca se bo končno veljavno odločilo, če se dovoli Bafi v njegovi novi palači kavarna z dancingom. Zveza gostilničarjev se temu dovoljenju na vso moč upira in mnenja smo, da je že samo to dejstvo dovolj močno, da se mestni občinski svet odločno postavi na stran domačih obrtnikov. Kajti danes, ko preživljajo zlasti obrtniki največjo stisko, je zlasti dolžnost občin, da ščitijo obrtniške interese.

V zadevi nameravanega dancinga pa se more občinski svet še zlasti lahko odločiti za obrtnike. Mnogo stvari potrebuje Ljubljana, toda zadnja stvar, ki ji manjka, je prav gotovo dancing. Sicer pa ima Ljubljana itak že svoj dancing, samo da je ta prav pogosto prazen in čeprav je silno eleganten in čeprav nudi tudi navadno lep program. Toda Ljubljana za danceinge nima denarja in tistih par Ljubljancev, ki imajo denar in voljo za te vrste zabave, že znajo poskrbeti, da pridejo na svoj račun.

Prazna je ta, da je Ljubljani potreben nov dancing zaradi tujcev. Pozimi v Ljubljani itak ni tujcev in bi torej bil obstoj dancinga odvisen le od domačinov, kajti tujška sezona traja pri nas komaj dobre tri mesece. Tudi zaradi tujškega prometa nam nov dancing res ni potreben. Vse druge stvari

so bolj potrebne za dvig tujškega prometa kakor pa dancing. Sicer pa smo prepričani, da bi bili tudi naši kavarnarji takoj pripravljeni preurediti katero od svojih podjetij v dancing, če bi bila za dancing resnična potreba.

Trdimo pa tudi, da ni v Ljubljani krajevne potrebe niti za novo kavarno, zlasti pa ne v bližnji bodočnosti, ko nam pripravljajo g. Koritnik v novem hotelu »Slon« kar najmodernejšo, naravnost luksuzno urejeno kavarno in ko se je tudi kavarna »Metropole« prav znatno povečala. Nova kavarna v nameravani Bafini palači bi bila zato le nepotrebna, a zelo občutna konkurenca že obstoječim in resna nevarnost je, da ne bi vse sedanje kavarne to konkurenco tudi vzdržale. Ne bomo pa vendar dovoljevali, da tuji kapital ustanavlja pri nas podjetja, zaradi katerih bi potem propadala naša domača.

Sicer pa se naravnost čudim, da družba Bafa sploh vztraja pri svoji prošnji. Mislimo, da je lahko družba Bafa več kot zadovoljna z dobičkom, ki ga ima pri nas od svojih tvornic za čevlje in kavčukaste izdelke in da ji res ni treba postati še konkurentinja gostilničarjev in kavarnarjev! Vendar ne gre, da bi eden kar vse imel, drugi pa nič.

Pričakujemo zato, da bo družba

Bafa sama resignirala na koncesijo za novo kavarno, zlasti še, ker smo čitali lepe slavošpeve, kako lepo palačo bo naklonila družba Ljubljani. Menda družba Bafa vendar ne računa na to, da morajo kalkulacijski račun za novo palačo podpreti še ljubljanski gostilničarji in kavarnarji!

Na majhnem kupu je v Ljubljani že 8 kavarniških podjetij, poleg teh 3 podjetja sorodnega značaja in še cela vrsta gostiln in restoranol. Pri takšni obilici gostinskih podjetij na majhnem prostoru res ni nobene krajevne potrebe za še novo podjetje. Zato tudi upamo, da bo ljubljanski občinski svet zaščitil ljubljanske obrtnike, prošnjo tuje družbe Bafa za podelitev kavarniške koncesije pa zavrnil.

Automatični buffet

v centru se pod zelo ugodnimi pogoji prodaja. Ponudbe pod »Ugodno« na upravo TRGOVSKEGA LISTA Gregorčičeva ulica št. 23

Žetev v evropskih državah bo dala 414 milij. stotov

Po podatkih Mednarodnega kmetijskega inštituta v Rimu bo letošnja žetev v Evropi dobra, vendar pa bo njen donos manjši, kakor se je pričakovalo pred meseci. V 15 evropskih državah se pričakuje povečanje letošnje žetve v primeri z lanskajo 25 milijonov stotov. Slabša pa bo žetev v Franciji, kjer so upali na 715 milijona stotov, a bo dala žetev največ 62 milijonov stotov. Mednarodni urad v Rimu pa je sedaj zmanjšal tudi svoje cenitve za žetev v Nemčiji in Poljski, dočim bo po njegovem mnenju žetev v podonavskih deželah boljše, kakor se je pričakovalo. Dočim se je v juliju cenila evropska žetev še na 421 milijonov stotov, se cenil sedaj samo na 414 milijonov.

Zelo dobra bo žetev v Rusiji ter je zato treba računati s tem, da bo Rusija nastopila na trgu z zelo velikimi količinami pšenice.

Ni izključeno, da bo cena pšenice padla, ker potrebujejo evropske pasivne države samo 110 milijonov stotov, izve evropske pa okoli 40 milijonov stotov ali skupno okoli 150 milijonov stotov, dočim bo izvozni višek agrarno aktivnih držav znašal 165 milijonov stotov. Ostalo bo torej okoli 15 milijonov stotov.

Romunija je povišala izvozne premije

Romunska vlada je sklenila, da poviša dosedanje izvozno premijo za pšenico od 3000 na 7000 lejev. To povišanje pa velja samo za zaključke, ki bodo sklenjeni med 2. septembrom in 10. oktobrom.

Nadalje je vlada sklenila, da bo izplačevala premije za izvoz živine v Grčijo, Sirijo, Egipt in Malto. Pri goveji živini znaša premija 3 leje za kg, pri drobnici pa 2 leja. Istočasno je vlada znižala odstotek deviz, ki jih morajo izvozniki ponuditi Narodni banki, od 10 na 5%.

Po izjavi romunskega trgovinskega ministra je dosegel romunski izvoz v prvih 8 mesecih l. l. vrednost okoli 20 milijard lejev, uvoz pa samo 11 milijard, da je bila romunska trgovinska bilanca aktivna za 9 milijard lejev.

Pisalne in knjigovodstvene stroje strokovno popravlja

BORIS V. SIMANDL

Dvořakova 3, tel. 24-07

Politične vesti

Konferenca proti piratstvu v Sredozemskem morju, ki je bila sklicana za danes popoldne v Nyonu pri Ženevi, je zaradi note, ki jo je poslala Sovjetska Rusija Italiji glede njene odgovornosti za napade na ruske ladje, močno ogrožena.

Poluradni »Popolo d'Italia« piše na prvi strani pod velikim naslovom, da Italijanska vlada zaradi zadnje note Sovjetske Rusije ne bo sodelovala na konferenci v Nyonu. Sovjetska Rusija da je bila že od začetka proti sodelovanju Italije na konferenci, čeprav je vedela, da Anglija ne bi pristala na to, da je konferenca brez Italije. S svojim korakom da je Moskva ustvarila nemogočo položaj.

Nemška in italijanska vlada se ne udeležita sredozemske konference, ker da bi mogel rešiti vsa vprašanja famozni londonski odbor za nevmešavanje. Zlasti pa odklanjata obe državi udeležbo zaradi sovjetske note Italiji. Sredozemska konferenca pa se bo kljub tem odpovedim vršila, a se bo začela šele v ponedeljek in ne že v petek, kakor je bilo prvotno določeno.

»Daily Express« poroča iz Moskve, da se je sestala pod predsedstvom Stalina konferenca, ki je razpravljala v glavnem o incidentu z Italijo. Maršal Vorosilov je zahteval, da se takoj prekinajo odnosi z Italijo, predstavniki komisarijata za zunanje zadeve pa so zastopali zmernejše stališče. Konferenca je trajala pet ur, vendar dokončna odločitev še ni padla.

Letošnji narodno-socialistični kongres v Nürnbergu je bil odprt v torek s svečanim zvonjenjem. Kongresa se je udeležilo veliko število tujih diplomatov in okoli 600 tujih novinarjev. Uvod v kongres je bila otvoritev protiboljševiške razstave. Letošnja Hitlerjeva poslanica, ki jo je prebral nürnberški voditelj narodne socialistične stranke Wagner, najprej poudarja posebno neomajno prijateljstvo z Italijo, ki da se je pokazalo zadnje mesece večkrat kot čvrst činitelj za zavarovanje Evrope pred kaotično komunistično blaznostjo, ki ogrožala mir. Istemu cilju da služi tudi dogovor med Nemčijo in Japonsko. Na koncu pravi proglas: Vsi se zanesljivo nadejamo, da bodo tudi vse druge države razumele znamenje naše dobe in da bodo pripomogle k okrepitvi naše fronte razuma, miru in obrambe naše prosvitljenosti.

Med Anglijo in Francijo je dosežen sporazum, da bo Sredozemska konferenca čisto tehnične značaja. Konferenci bo najbrže predsedoval angleški zunanji minister Eden, ki bo takoj zavrnil vsak poskus, da bi se na konferenci načela tudi politična vprašanja. Eden je že obvestil italijansko vlado, da je Anglija pripravljen dati vsa jamstva, da se Italija v Nyonu ne bo smatrala za oboženko.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je imel z zunanjim ministrom Edenom daljša posvetovanja glede Sredozemske konference in dogodkov na Daljnem vzhodu.

V Parizu so kljub zanetljavi, ki so se pojavili v zvezi s sovjetsko noto v Rimu, optimistični in zaupajo v uspeh konference. Delbos. Eden in Beck so skupno odpotovali v Ženevo na zasedanje Zveze narodov.

Internelacija o francoskih tainih fondih je vložil desničarski poslanec Ybarnezarey in predlaga, naj se izda zakon o obvezni objavi glede uporabe tainih fondov.

Vesti o ostavki dr. Schachta, nemškega ministra za narodno gospodarstvo in predsednika Reichsbanke, v Berlinu odločno zanika.

Obe kitajski rdeči armadi, ki štejeta okoli 150.000 dobro oboroženih mož, sta se pridružili nankinški armadi.

Dve mandžurski brigadi, ki jim poveljuje general Čang-Haj-Pang, sta pobile svoje častnike in pobegnile h Kitajcem.

Ruske oblasti so zonet zaplenile osem japonskih ribiških ladij, in sicer na odprtem morju južno od Vladivostoka. Skupno je bilo došle zaplenjenih 28 japonskih ribiških ladij, ki so vse bile osumljene špionaže.

Sovjetski komisar za lakko industrijo Ljubimov je bil odstavljen, ker ni bil kos svoji nalogi. Za njegovega naslednika je bil postavljen Cestakov.

Vstaja v Siriji se je zonet začela širiti v nekrajini Šatire. Dva bataljona sirijske pehote, ki sta bila poslana proti upornikom, sta bila uničena.

General Franco je sklenil vrniti anđalskim vojskam vse ladje, ki so jih v zadnjem času zaplenili nacionalisti. Imušenji bodo tudi vsi ujeti angleški mornarji.

Izveček pravil

»Trgovske zadruge« registrovane zadruge z omejeno zavezo v Ljubljani.

II.

§ 9. Sredstva zadruge so:

1. zadržni deleži;
2. zadržna posojila;
3. rezervni sklad;
4. pristopnine, podpore in drugi prispevki;
5. poslovnih prispevkov.

Zadržni deleži.

§ 10. Zadržni delež znaša din 500.—

Vsak član mora plačati najmanj en delež. Če mu načelstvo dovolj, jih plača lahko tudi več, kakor je v teh pravilih predpisano.

Na deleže se ne sme deliti dividenda.

Deleži so last članov ter se ob izstopu vrnejo po določilih § 5. odstavka 2. teh pravil. Na druge članse se smejo prenašati, če ti izpolnijo pogoje § 3. teh pravil.

Zadržna posojila.

§ 11. Zadržna si sme primanjkač denarna sredstva omisliti z zadržnim kreditom s posojili, kakor na njame načelstvo sporazumno z nadzorstvom.

Rezervni sklad.

§ 12. Za kritje morebitnih izgub se ustanovi rezervni sklad, katerega se mora vsako leto pripisati bilančni čistidobitek.

Do rezervnega zaklada nimajo člani nikake pravice in se tudi ne sme deliti med članse.

Pristopnine.

§ 13. Vsak član mora ob pristopu k zadrugi plačati pristopnino, ki jo določa občni zbor.

Pristopnina služi za kritje upravnih stroškov ali za ustanavljanje rezervnih skladov in ostane last zadruge.

Poslovanje zadruge.

§ 14. Poslovanje se mora strogo po modernih, gospodarskih in zadržnih načelih.

Člani morajo dobavljati blago ob času, ki ga določa načelstvo. Blago mora biti čisto, sveže in zdravo. Izven določenega termina dobavljen ali neodgovarjajoče blago se ne sprejme.

Nadaljnja določila vsebuje § 15. in 16.

Knjigovodstvo in računi.

§ 17. Zadržne knjige se morajo voditi po trgovinskih načelih in določilih trgovinskega zakona.

Podrobnejša navodila vsebuje § 18.

O sestavljanju računskega zaključka govori § 19. § 20 pa o porabi dobička oz. kritju izgube.

Razglasi zadruge.

§ 21. Razglasi zadruga izhajajo pod zadržno tvrdko in se podpisujejo po dveh članih načelstva.

Javni razglasi zadruga se objavljajo v zadržnih glasilih ali »Trgovskem listu« in po potrebi tudi s pismenimi obvestili posameznih članov ter z oglasi na uradni deski.

Uprava in vodstvo zadruge.

§ 22. Zadruga opravlja svoje posle samostojno s sodelovanjem vseh svojih članov. Njeni organi so:

1. načelstvo;
2. nadzorstvo;
3. občni zbor.

Podrobna določila glede načelstva navajajo paragrafi 23 do 29. Po teh določilih tvorijo načelstvo: predsednik, podpredsednik in 3-7 odbornikov, ki se volijo na dobo 3 let. Večina odbornikov mora imeti stalno bivališče v Ljubljani.

Služba načelstva je častna in se ne izplačujejo niti plače niti tanieme.

Načelstvo vodi in zastopa zadrugo z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki jih določa zadržni zakon. Načelstvo namešča in odpušča ravnatelje in druge nameščence ter jim določa plače in kaviče.

Načelstvo si v prvi seji po izvolitvi razdeli posle v zadrugi. V ta namen si izbere iz svoje srede tajnika, blagajnika in še dva preglednika. Načelstvo je solidarno odgovorno za vse posle v zadrugi, ki spadajo v njegov delokrog.

Slede navodila o dolžnostih posameznih funkcionarjev.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi oblike, klobuke

ltd. Skrobi in svetlolika araje, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna J.O.S. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Še vedno raste zanimanje za novinarsko razstavo

Čeprav se bliža velesojem in z njim novinarska razstava že svojemu koncu, je vendarle zanimanje za novinarsko razstavo vedno večje, kar je dokazal obisk na praznik v sredo. Kljub mnogim prireditvam je bil obisk na velesojem izredno velik ter je prekosil celo zadnji nedeljski, ki je bil eden največjih, kar jih je doslej doživel velesojem.

Iz Italije je prišla na velesojem cela vrsta avtobusov, prav tako je obiskalo velesojem tudi mnogo Koroscev. Zlasti se množe te dni obiski šol ter je za prihodnje dni napovedanih še zelo mnogo šol. Vse šole hite, da še pravočasno obiščejo novinarsko razstavo, ker ta ne bo podaljšana, kakor smo se informirali. Kdor si še ni ogledal novinarske razstave, naj zato pohiti, ker bo ta odprta samo še do vključno nedelje. Nedelja je zadnji dan novinarske razstave.

Privlačnost letošnjega velesoja je seveda novinarska razstava, o kateri smo že precej izčrpno poročali. Opozorili bi le še na oddelek Združenih papirnic Vevče, Gorjane in Medvode. Tu so razstavljene

ni razni modeli, kako se izdeluje papir, tako Holandec, mlin za stari papir, itd., na stenah pa lepe skice o ustroju papirnice. Posebno priznanje zasluži lepa slovenska terminologija, ki se je poslužuje papirnica. Seveda pa tudi njeni izdelki, ki so v vsakem pogledu konkurenčni.

Od tiskarn naj omenimo še tiskarno »Merkur« in tiskarno Blasnik. Pozornost vzbujata zbirka zakonov, ki jo je razstavila tiskarna »Merkur«. Za tiskarno Blasnik pa je napravil načrte arh. Plečnik. Ter tvori njen oddelek v resnici umetniško zaokroženo celoto.

Posebej je treba omeniti tudi razne radijske trvdke, tako zlasti trvdko Phillips, ki je dala tudi za novinarski film brezplačno na razpolago dva velika filmska aparata. A tudi druge radijske trvdke so razstavile najmodernejše aparate.

Mnogo pozornosti vzbujata razstava, ki jo je organiziral akad. slikar Kos. Tako slikarska ko platiščna dela so v čast našim umetnikom. Nepotreben pa je bil incident z neko sliko. Ni baš v čast slovenski prestolnici, da ne pre-

nese umotvora, če predstavlja ta ženski akt.

Mnogo obiskovalcev ima tudi razstava cvetlic. Organizirana je odlično in kaže, da so naši vrtnarji v resnici mojstri na svojem mestu.

Razstava »Materi za otroka« v paviljonu »K« je enako dobro obiskana, kar je tudi naravno, saj daje tako jasna in praktična navodila za nego otroka, da si jo mora ogledati vsaka mati.

Misijska razstava je dobro organizirana in ima zato tudi dober obisk kljub posebni vstopnini. Je pa še cela vrsta drugih razstav, o katerih pa spregovorimo kaj več prihodnjič.

Čeprav je letošnji velesojem v znaku novinarske razstave, vendar nudi tudi vse druge velesojemske razstave toliko zanimivosti, da so vse razstave na velesojem odlično obiskane.

Končno naj opozorimo še na izredno zanimivi velesojemski variete in pa na filmske prireditve v paviljonu »K«. V resnici velesojem nudi nekaj obiskovalcem. Ni čuda, če jih je vedno več.

Premočna obremenitev Slovenije

z občinskimi in banovinskimi davščinami

Proračunski oddelek finančnega ministrstva je objavil statistiko samoupravnih financ za l. 1935/36. Po tej statistiki so narasle vse samoupravne davščine v državi od 2.710,3 milijona din v letu 1932. na 2.830,0 milijona din v l. 1935/36. Ker so bila to leta težke gospodarske krize, je bilo veliko povišanje davščin še zlasti občutno za gospodarstvo. Na drugi strani seveda ni mogoče zanikati, da je velika gospodarska kriza povzročila tudi večje izdatke samouprav, ki so morale pomagati na vseh koncih in krajih.

Pri tem povišanju davščin pa je bila zlasti prizadeta Slovenija, ki plačuje tako visoke samoupravne davščine ko niti ena druga pokrajina v državi in znatno več tudi ko bogata Vojvodina. To najbolj jasno potrjuje naslednji pregled. Obremenitev na glavo prebivalca s samoupravnimi davščinami je znašala v proračunskem letu 1935/36:

Kmetijske občine:

	občin.	banov.	skupno
	din	din	din
dravska	66,4	72,8	139,2
savska	54,5	43,8	98,3
vrbska	20,1	10,8	30,9
primorska	28,2	13,2	41,4
drinska	18,7	16,4	35,2
zetska	32,4	16,1	48,4
donavska	74,9	33,8	108,8
moravska	29,6	14,9	44,6
vardarska	33,6	14,4	48,1

Mestne občine:

	din	din	din
dravska	548,3	216,9	765,2
savska	257,1	66,1	323,3

Izdelava vodikovega prekisa doma

Pred meseci smo obvestili javnost, da se bo Jugoslavija osamosvojila glede uvoza vodikovega prekisa iz inozemstva, ker bo začela izdelovati trvdka Dr. ing. M. & C., A. Pogačnik v svojem obratu v Podnartu potrebne količine vodikovega prekisa. Kljub temu, da je imela trvdka veliko težav z nabavo naročene aparature in strojev zbog preobremenjenosti inozemske industrije, se ji je vendar posrečilo, da je delo dokončala in te dni pričela z rednim obratovanjem. Prvi poizkusi z izdelavo pre-

kisa so pokazali odlične uspehe in tako smo prepričani, da bo podjetje nudilo prvovrstno blago.

Vodikov prekis (Wasserstoff-superoxyd), označen kratko tudi peroksid, se uporablja predvsem v tekstilni industriji za beljenje vlaken in tkanin, ker ima odlična svojstva pred drugimi belili. Industrija olj je v poslednjem času posegla po tem proizvodu, posebno še v primerih, kadar je potrebno dati oljem svetlo barvo, ne da bi trpela pri tem kvaliteta. Zelo se uporablja peroksid tudi v in-

dustrijskih panogah predelave slame, kosti, kleja, furnirjev itd. itd.

Medicina je dala prednost peroksidu pred raznimi razkužili iz tehničnih razlogov. V svojem učinku ima peroksid predvsem to prednost, da ne zapušča za seboj razen vode nobenih spojin in tako izključuje vsako razjedanje tkiva.

Obrat bo kril potrebe vse Jugoslavije v vsakem primeru in bo mogel določene količine celo izvažati.

Z zadovoljstvom opažamo, da se je tudi naša država slednjič oprijela miselnosti, da je treba povežti domačo delavnost pretežno poljedelskega značaja s potrebnimi industrijskimi panogami. V Zelenici smo dobili novo središče železne industrije, v Lozovcu je pred kratkim pričela obratovati tovarna aluminija, v Boru se gradi rafinerija bakra, v načrtih so novi plavži za železo in drugo rudo. Tekstilna industrija se izpopolnjuje z novimi obrati; pričelo se je pravno tekmovanje v izpopolnjevanju raznih industrijskih panog. Ne dvomimo, da so ti pojavi zdravi in da vodijo do postopne gospodarske osamosvojitve. Trvdki Dr. ing. M. & C., A. Pogačnik moremo ob tej priliki samo čestitati in ji želeči najboljših uspehov.

Za želo in vzpodbudo apetita

Rogaška slatina

Rogaška mineralna voda

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 31. avgusta navaja naslednje izpremembe (vse številke v milijonih din):

Kovinska podloga se je povečala za 0,5 na 1692,1.

Devize, ki niso v pollogi, so se povečale za 9,9 na 699,23.

Vsota kovanega denarja se je zmanjšala za 23,9 na 368,9.

Posojila so skupno narasla za 11,6 na 1601,5.

Razna aktiva so se dvignila za 6,05 na 1600,1.

Vse druge postavke na aktivni strani so ostale skoraj neizpremenjene.

Obtok bankovcev se je povečal za 197,5 na 5863,6, nasprotno pa so obveze na pokaz padle za 172,4 na 2123,1.

Razna pasiva so se zmanjšala za 20,7 na 310,3.

Celotno kritje se je znižalo na 27,22%, samo zlato kritje pa na 26,72%.

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19, carinska pisarna
24-19 po uradnih urah

Mednarodni transporti

Prevzem transportov v inozemstvo in iz inozemstva — Reekspedicije na vseh postajah — Zastopstva v vseh tu- in inozemskih trgovskih in industrijskih centrih — Informacije brezplačno

Veliki nakupi našega aluminija

V avgustu smo izvozili v Belgijo tri vagone aluminija, to je vso našo avgustovo proizvodnjo. Vagon aluminija velja danes okoli 184.000 din. Skupno smo izvozili dosedaj v Belgijo iz naše domače tvornice pet in pol vagona aluminija.

Neka angleška družba pa se je dogovorila s tvornico v Lozovcu, da do konca leta odkupi vso količino aluminija, ki ga bo tvornica proizvedla. Veliko zanimanje za naš aluminij izvira od tod, ker je naš aluminij zelo čist. Ameriški aluminij, ki velja kot najčistejši, ima 98'05% čistega aluminija, naš pa 98'085%.

Iz zadržnega registra

Razdružila se je in prešla v likvidacijo Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Satahovcih. Nadalje se je razdružila in prešla v likvidacijo Agrarna zadruga pri Sv. Barbari v Slov. goricah.

Občni zbori

»Petovica«, usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptujju ima 16. redni občni zbor dne 23. septembra ob 17. v pisarniških prostorih na sedežu svojega podjetja na Bregu pri Ptujju. Na dnevnem redu občnega zbora je tudi naslednja točka: Predlog upravnega odbora radi likvidacije delniške družbe in volitev likvidatorjev. — Deset delnic upravičuje do enega glasu. Delnice treba položiti vsaj šest dni pred občnim zborom pri družbeni blagajni ali pri Ljubljanski kreditni banki ali pri Jugoslovenski združeni banki.

Metalno akcijsko društvo v Ljubljani ima VIII. redni občni zbor dne 25. septembra v poslovalnici trvdke na Masarykovi cesti 12. Delnice je treba založiti pri Kreditnem zavodu za trgovino in industrijo vsaj šest dni pred občnim zborom. Vsakih deset delnic daje pravico do enega glasu.

Dohave - licitacije

Komanda podvodnega orožja Kumbor sprejema do 21. septembra ponudbe za dobavo raznega železa, do 23. septembra za dobavo raznih cevi in žice, do 25. septembra za dobavo pločevine, zakovic ter sive oljate barve, do 27. septembra za dobavo gumenih brtev, do 28. septembra za dobavo klin-gerit plošč, jermenja ter usnja in do dne 13. oktobra za dobavo cinka, kositra, bele kovine ter vodo-vodnih in plinskih cevi.

LICITACIJE

Dne 21. septembra bo pri Glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu licitacija za dobavo raznega apotekarskega materiala, dne 27., 28., 29. in 30. septembra pa za dobavo bolniške in sanitetne opreme in dne 1. oktobra za dobavo 1000 komadov sklopnih postelj.

Dne 27. septembra bo pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu licitacija za prodajo starega železa.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Doma in po svetu

Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. je proslavila vsa Jugoslavija z največjimi svečanostmi, a tudi z vso iskrenostjo. Jasno se je pokazalo, da ves jugoslovanski narod v resnici ljubi svojega mladega vladarja ter da mu je iskreno vdan. Višek slavnosti je pomenila vojaška parada na Banjici pred knezom-naměstnikom Pavlom. Parada je znova dokazala, da je naša armada najmodernejše oborožena in da živi v njej pravi vojaški duh. Z zaupanjem moremo gledati v našo bodočnost.

Spomenik pesniku Simonu Gregorčiču so odkrili v četrtek dopoldne na Napoleonovem trgu, tik ob novi zgradbi vseučiliške knjižnice. Odkritju spomenika je prisostvovala velika množica občinstva in številni zastopniki državnih in kulturnih institucij. Slavnostni govor je imel predsednik »Soče« dr. Dinko Puc, ki je orisal pesniški lik Simona Gregorčiča in njegove zasluge za naš narod in je s številnimi citati iz pesmi poudaril pomen Gregorčiča kot narodnega buditelja. Na koncu svojega govora pa se je v imenu »Soče« zahvalil ustvariteljema spomenika arhitektu Plečniku in kiparju Kalinu ter vsem, ki so s prispevki omogočili postavitev spomenika.

Izredni občni zbor društva »Bograjski sejma« je sklenil, da dovolj odboru najetije posojila 3 milijonov

din za plače delavcem. Delavci namreč, ki so delali na sejmišču so bili doslej zelo neredno plačani in so stopili že večkrat v stavko.

Reis-ul-Ulema Čaušević je težko obolel in so ga prepeljali v sarajevsko bolnico.

Velika angleška oklopnica »Hood«, ki je bila več dni zasidrana v splitski luki, je odplula v četrtek na Malto.

Zdravstveno stanje prezidenta Masaryka se je v zadnjih dneh znatno popravilo.

Ponudba srebra iz držav Daljnega vzhoda se je zaradi vojnih dogodkov povečala. V Londonu je zaradi tega padla cena srebra na 19 1/4 penija pri unci in je s tem najnižja v zadnjem letu.

Tržna poročila

TRŽNE CENE V CELJU
dne 1. septembra 1937.

Govedina: 1 kg volovskega mesa od din 8—12, kravjega mesa 8 do 10, vampov 5, pljuč 6, jeter 10, ledvic 12, loja 6.

Teletina: 1 kg telečjega mesa din 10—12, jeter 14, pljuč 10.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa din 14—16, pljuč 8, jeter 12, glave 9, parkleev 8, slanina domače 14 do 15, slanina hrvaške 15—16, slanina soljene 16, slanina na debelo 15, sala 16, suhe slanina 18—20, masti 16—18, šunke 18—19, prekajenega mesa 15—18, prekajenih

parkljev 9, prekajene glave 12, jezika 18.

Drobnica: 1 kg koštrunovine din 8—10.

Klobase: 1 kg krakovskih din 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 24, suhih kranjskih 26, 1 kom. kranjske klobase 4—5, 1 kg braunšvickih 10, salami 45—50.

Perutnina: 1 piščanec din 10 do 15, kokoš 20—25, raca 16, domači zajec 5—15.

Ribe: 1 kg krapa din 16, postrv din 50.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka din 175—2, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 22, čajnega masla 26—28, masla 20—22, bohinskega sira 24—28, trapistovskega sira 16—20, polemendolskega sira 25, sirčka 6, eno jajce 075.

Kruh: 1 kg belega kruha din 450, polbelega kruha 4, črnega kruha 350, žemlja mala 050, bela štruca v teži 44 dkg 2, v teži 88 dkg 4, polbela štruca v teži 50 dkg 2, v teži 100 dkg 4, črna štruca v teži 57 dkg 2, v teži 114 dkg 4.

Sadje: 1 kg jabolk din 2—3, slabih 150, hrušk 2—5, breskev domače 8, ital. 14, grozdja 6—8, orehov 8, luščenih orehov 20, češpelj 4, suhih češpelj 6—8, suhih hrušk 7.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko din 84, Santos 56, Rio 52, pražene kave od 62—98, čaja 90 do 130, kristal belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 1550, sladkorja v prahu 16, medu 18—22, kavne primesi 17, riža 7—12, 1 liter namiznega olja 14, olivnega olja 16 do 30, bučnega olja 15, vinskega

kisa 4, navadnega kisa 3, petroleja 7, spirita denat. 11, 1 kg soli morske 275, soli kroka 250, popra od 40—44, paprike 18, sladke paprike 28, testenin od 7—11, mila 9—1250, karbida 850, kvasa 32—36.

Mleviski izdelki: 1 kg moke št. 00 din 350, 375, št. 0 350, 375, št. 2 335, 350, št. 4 310, 330, št. 5 335, št. 6 290, 3, ržene enotne moke 350, pšeničnega zdroba 4, koruznega zdroba 225—3, pšeničnih otrobov 175, koruzne moke 2, ajdove moke 4—450, kaše 325, ješprenja 350, ovsenega riža 7.

Zito: q pšenice din 215, rži 195, ječmena 160, ovsu 165, prosa 195, koruze 135, ajde 170, fižola 200 do 350, graha 1000, leče 800—1200.

Kurivo: q premoga, črni trboveljski din 33—36, črni zabukovski 33—36, rjavi velenjski 20—22, m³ trdih drv 80, 100 kg trdih drv 22, m³ mehkih drv 60, 100 kg mehkih drv 20.

Krma: q sladkega sena din 45, polsladkega sena 40, kislega sena 35, slame 30, prešana stane več 5.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavnat solate din 1, 1 glava solate 1, 1 kos endivije 050—1, 1 kg zgodnega zelja 4, kislega zelja 6, ohrovtu 4, karfiola 8, kolerabe 4, 1 kroznik špinace 125, 1 kg špinace 5, paradiznikov 150, kumar 050—1, buč 050, zelene paprike 3, kumaric za vkisovanje 6, graha v stročju 4, fižola v stročju 2—250, čebule 2, česna 8, krompirja zgodnjega 125, krompirja poznega 125, jurčkov 1 merica 3.

Mestno tržno nadzorstvo v Celju.

Radio Ljubljana

Sobota, dne 11. septembra: 12.00: Cimermanov trio — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored — 19.30: Nac. ura: Hrvatska v začetku XVI. stoletja — 19.50: Dunajski napevi (plošče) — 20.10: O sestanku zastopnikov radijskih postaj (prof. Koblar) — 20.30: Kmečki trio — 21.15: Radijski jazz, vložke poje Mirko Premelč — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Radijski orkester.

Obiskovalci velesejma!

RIBIČI se opozarjajo na lepo razstavo ribiških potrebščin, katero je razstavila največja tržnica Jugoslavije

ANTON BEBIČ

Zagreb, Hrvojeva ul. 3 — Paviljon H, št. 287—289

Za elegantnega gospoda

je najprimernejša tkanina pristno angleški

A. ŽLENDER ŠPORTEX
manufaktura

Ljubljana, Mestni trg 22

KASTELIC IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 9
Prilžiče levo

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Združenih papirnic Vevče, Gorice in Medvode d. d. v Ljubljani in Industrija papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

Mlinsko-tehnične potrebščine

Mlinska sita * Gonilni jermeni * Mlinski stroji
Mlinski kamni vseh vrst

BRCAR & Co., LJUBLJANA

Telefon št. 27-25 KOLODVORSKA ULICA 35 Telefon št. 27-25

»Hotel Bellevue«

najlepša razgledna točka v Ljubljani, priznana prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo; lepe, čiste tujske sobe. — Pension od Din 50— do 65—. Krasne terase, lastni gozdni park, avtogaraže, kopeli v hiši. **Novo:** hotelski gostje imajo na razpolago udobne kabine za solinčne kopeli in prho. V sezoni večkrat koncert. Izreden užitek za letovščinarje.

Zahtevajte prospekte. Telefon interurban 30-42.

Isto se priporoča cenjenim gostom

restavracija grand hotela „Union“

lepo urejen senčnat vrt, v sezoni večkrat koncert. Prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo. Cene zelo zmerne. Telefon 37-42. Postrežba točna! Telefon 37-42.

Vina imamo samo prvovrstna, kupljena naravnost od vinogradnikov.

Se priporočam **P. Sterk**, restavrater itd.

Nakup naših izdelkov z znamko **EF-KO**
Vam jamči za stalen porast

Vašega prometa

**MODNE PLETENINE
INTERLOK-trikot- PERILO**

F. KOS

LJUBLJANA, Židovska ul. 5

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, jourmale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

F. HREHORIC

Manufakturna veletrgovina
na veliko in na drobno

LJUBLJANA

TYRŠEVA CESTA 28

TELEFON ŠTEV. 24-04

Čevljarji, pozor!

Ali veste, kaj je novega?

NOVA TRGOVINA Z USNjem

in vsemi čevljarskimi potrebščinami se je odprla

na Sv. Petra cesti št. 22,
pri ANTONU MERHARJU

Veležganjarna

tvornica likerjev,
ruma, vinjaka,
vina-vermoutha,
bermeta, malinovca iz gorskih malin

VIKTOR MEDEN

Ljubljana, Celovška c. 10
Telefon 20-71

TRGOVCI!

Orglice, strune
glasbila in potrebščine
na debelo

po najnižjih engros cenah

M. MODIC

PASAŽA NEBOTIČNIKA

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah,
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna

ST-DEU

LJUBLJANA

DALMATINOVA 13

TRGOVCI!

Samo „Trgovski list“
je Vaše stanovsko glasilo!